

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-928/23-L
Sp. zn. ČŠIL-S-178/23 L

Název	Základní škola Turnov, Zborovská 519, příspěvková organizace
Sídlo	Antonína Dvořáka 335, 511 01 Turnov
E-mail	zvsturnov@cmail.cz
IČO	71 294 180
Identifikátor	691 007 322
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vítězslav Šťastný DiS.
Zřizovatel	Město Turnov, Antonína Dvořáka 335, 511 01 Turnov
Místo inspekční činnosti	Zborovská 519, Turnov
Inspekční činnost na místě	7. 11. 2023 – 9. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Turnov, Zborovská 519, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Škola poskytuje základní vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s lehkým a středně těžkým mentálním postižením a poruchou autistického spektra.

V době inspekční činnosti se v 10 třídách se spojenými ročníky vzdělávalo 92 žáků, z toho v sedmi třídách základní školy (dále „běžné třídy“) 73 žáků a ve třech třídách základní školy speciální (dále „speciální třídy“) 19 žáků. Škola eviduje 6 žáků s odlišným mateřským jazykem s různou mírou jazykové bariéry. Nejvyšší povolený počet žáků školy byl naplněn z 92 %.

Zájmové vzdělávání probíhá v jednom oddělení školní družiny (dále „ŠD“). Kapacita je 15 žáků, k datu inspekční činnosti byla zcela naphněna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy ve svém řízení vychází z koncepce rozvoje nazvané „Škola pro život“ zpracované pro účely konkurzního řízení na místo ředitele v roce 2021. Naplňování stanovených cílů je vyhodnocováno průběžně a je zdokumentováno ve vlastním hodnocení a výroční zprávě organizace.

Ředitel školy se svou zástupkyní, na kterou delegoval část svých pravomocí, poskytují pedagogům široké spektrum informací týkajících se vzdělávacího procesu a aktuálních organizačních záležitostí při pravidelných týdenních poradách. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, metodické orgány vzhledem k velikosti školy nejsou zřízeny.

Jedním z prostředků autoevaluace práce školy je hospitační činnost vedoucích pedagogických pracovníků. Četnost a kvalita poskytované zpětné vazby je pro vyučující dostatečná a má na jejich práci velký pozitivní dopad.

Stabilní, téměř plně kvalifikovaný, pedagogický sbor čítající 18 pedagogických pracovníků se skládá z 12 učitelů, čtyř asistentek pedagoga a dvou vychovatelek ŠD, z nichž jedna je zároveň i asistentkou pedagoga. Jejich aktivní spolupráce, kolegiálnita, vzájemná pomoc, sdílení a soudržnost v rámci výchovně vzdělávacích procesů je příkladná.

V rámci svého profesního rozvoje se pedagogičtí pracovníci dále systematicky vzdělávají. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy a ze zájmů jednotlivých pedagogů, kteří hodnotí programy dalšího vzdělávání zpravidla jako přínosné.

Poradenské služby jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm, reprezentovaným učitelkou, která vykonává funkci výchovné poradkyně, metodičky prevence i kariérní poradkyně. K výkonu specializačních funkcí kvalifikační předpoklady splňuje. Její osobní nasazení, vedení příslušné dokumentace, profesionalita a odbornost činí ze školního poradenského pracoviště vysoce kvalitní a vzájemně propojený celek v oblasti výchovného poradenství školy.

Pro vzdělávání žáků má škola velmi dobré materiální podmínky. Účelně vybavené třídy splňují podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů i kvalitní speciálně pedagogickou péči. Všechny třídy a chodby jsou vkusně vyzdobené pracemi žáků. Vybavení didaktickými, kompenzačními a rehabilitačními pomůckami, digitálními technologiemi a speciálními pomůckami pro specifické činnosti v jednotlivých předmětech jsou cíleně inovovány a doplňovány.

Škole chybí vlastní tělocvična a dílny, tyto prostory si účelně pronajímá. K výuce tělesné výchovy a přirozenému rozvoji fyzické zdatnosti efektivně využívá venkovní prostory ve svém okolí.

ŠD ke své činnosti používá vyhovující upravené prostory jedné z kmenových tříd a další zázemí školy (cvičná žakovská kuchyně, aula). Další možnosti k uskutečňování různých aktivit nabízí nedaleký městský park vybavený např. prolézačkami.

Princip rovných příležitostí v přístupu ke vzdělávání chápe škola v nejširším slova smyslu, prioritou školy je poskytnutí co nejkvalitnějšího vzdělávání všem žákům a jejich zapojení do školních akcí s ohledem na jejich postižení a zohlednění aktuálního zdravotního stavu. K podpoře žáků se sociálním znevýhodněním využívá různé formy finančních podpor, např. pro školní stravování, na nákup školních potřeb (pracovních sešitů, pomůcek apod) a na školní akce (výlety, sportovní pobyty, vstupné).

Škola věnuje pozornost zajištění podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků. Analyzuje případná bezpečnostní rizika, žáci jsou opakovaně a průběžně seznamováni s pravidly bezpečného chování. Dohledy žáků jsou školou zajištěny. Vstup do školní budovy je zabezpečen proti vniknutí cizích osob uzamčením a kamerovým systémem se zvonkem.

Vícezdrojové financování školy zajišťuje její ekonomickou stabilitu, která se odráží ve výchovně vzdělávacím procesu, provozu i postupném a cíleném zkvalitňování materiálních podmínek. Škola se zapojuje do dotačních projektů, z kterých se povedlo vybavit třídy a zakoupit učební pomůcky.

Stravovací služby pro žáky a zaměstnance školy jsou zajištěny prostřednictvím smluvního vztahu. Ke dni inspekce se ve školní jídelně jiného právního subjektu stravovalo 55 žáků (51 % z celkového počtu všech žáků školy). Z nadace „Patron dětem“ byly poskytnuty sedmi žákům bezplatně obědy. Škola je zapojena do projektu „Ovoce a zelenina do škol“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V době hospitační činnosti sledované vyučovací hodiny byly dobře promyšlené a připravené tak, aby byly pro žáky co nejprínosnější. Výuka probíhala v empatickém a klidném prostředí, vyučující uplatňovali lidský a laskavý přístup ke všem žákům, čímž zvyšovali efektivitu vzdělávání.

Ve speciálních třídách byli společně vzděláváni žáci z více ročníků s různým stupněm mentálního postižení. Jejich rozdělení bylo promyšlené, vycházelo z vzdělávacích předpokladů a specifických projevů konkrétních žáků. Ve všech navštívených hodinách sehrála významnou a přínosnou roli přítomnost asistenta pedagoga. Hospitované hodiny byly velmi kvalitně realizovány za účinné spolupráce vyučujících a asistentů pedagoga, kteří při výchovně vzdělávacích činnostech důsledně a citlivě respektovali specifické vzdělávací, aktuální emoční a fyzické potřeby žáků. Výuka byla provázána tématy podzimu a svátku sv. Martina. Úkoly byly žákům zadávány srozumitelně, vyučující vždy společně s asistentem pedagoga ověřovali porozumění instrukcím a žákům poskytovali dostatek času na vypracování. Během práce byli žáci vhodně motivováni a hodnoceni povzbuzováním a pochvalou. Časté střídání činností podpořené vizualizací vedlo k udržování jejich pozornosti žáků. Účelné opakování vedlo k upevňování učiva. Všechny činnosti byly individualizované, diferencované a gradované od práce s dopomocí až po samostatné zvládnutí úkolu. Žáci efektivně využívali upravené pracovní sešity, speciální pomůcky včetně karet s piktogramy augmentativní a alternativní komunikace.

Přívětivé školní klima v běžných třídách pozitivně ovlivňovalo osobnostní rozvoj žáků. Ve většině hospitovaných hodin se převážně vyskytovala frontální výuka a řízená samostatná práce žáků, v menší míře byla zastoupena práce ve dvojicích, skupinová aktivita byla součástí pouze jedné zhlédnuté hodiny. V užitých vyučovacích metodách (vysvětlování,

práce s textem, rozhovor) zpravidla převládá interakční styl, při kterém byli aktivnější vyučující, méně již žáci. Interakce a komunikace se řídily dohodnutými pravidly jednání. Žáci pracovali v klidném optimálním tempu přizpůsobeném jejich možnostem. Výuka byla často propojována se zkušenostmi žáků z jejich praktického života, podpůrný materiál a didaktické pomůcky přispívaly k názornosti a zvýšení zájmu o danou problematiku. Poskytování zpětné vazby, rady a pomoci mělo motivační a povzbuzující účinek.

Aktivitu žáků pozitivně ovlivňovalo střídání činností a vhodně volené relaxační prvky ve vztahu k vyučovacím předmětům. Velmi kvalitní byla výuka anglického jazyka na prvním stupni, hodina měla spád a dynamiku, střídaly se v ní různé činnosti (pohybové aktivity, dialogy, soutěž, žáci sami navrhovali modifikaci úkolů) při současném vhodném využití audiovizuální techniky. S ohledem na začátečnickou úroveň žáků byly základní instrukce účelně zadávány jednoduchou srozumitelnou angličtinou.

Tandemová výuka českého jazyka neproběhla podle plánu, protože jedna z vyučujících se do výuky nezapojila a byla jen jejím pasivním účastníkem.

Závěrečné ověřování, zda žáci informacím poskytnutým skutečně rozumějí a zda je ve své další práci dokážou efektivně využít, probíhalo částečně, hodnocení a sebehodnocení žáků zaměřené na individuální pokrok jednotlivce ve většině hodin absentovalo. Zapojení digitálních technologií k podpoře výuky bylo výjimečné.

V rámci sledovaných aktivit ŠD probíhaly zejména odpočinkové, relaxační i řízené činnosti. Žáci se mohli zabývat i spontánními činnostmi dle svých zájmů. Zvolené formy a metody práce rozvíjely u žáků logické myšlení, pracovní, sociální a komunikativní kompetence. Při těchto činnostech žáci uplatnili svoji představivost, kreativitu a zručnost. Byli vychovatelkou nebo asistentkou pedagoga vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Při všech činnostech vládla většinou přátelská atmosféra spojená se vzájemnou důvěrou a ohleduplností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při přijímání žáků škola respektuje právní předpisy a rovný přístup ke vzdělávání. O vzdělávací nabídce a kritériích pro přijetí jsou zákonní zástupci uchazečů informováni na webových stránkách školy, v rámci dne otevřených dveří, informačním letáčkem pro zákonné zástupce a další zájemce, případně osobně či telefonicky. Všeobecné informace jsou také k dispozici na informační nástěnce u vstupu do školy. V rámci adaptace žáků 1. ročníku na školní prostředí škola poskytuje individuální konzultace pro zákonné zástupce.

Žákům je zajišťována komplexní speciálně-pedagogická podpora, která je zaměřena na jejich tělesný a psychický rozvoj s důsledným respektováním individuálních zvláštností a potřeb v rámci pedagogických procesů ve škole. Důraz je kladen na rozvíjení komunikačních dovedností, psychických i fyzických schopností a předpokladů žáků s cílem vybavit je takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, které jim umožní v maximální možné míře se zapojit do společenského života. Při hodnocení žáků se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Učující respektují doporučení školských poradenských zařízení.

Témata osobnostně sociálního rozvoje a prevence rizikového chování jsou realizována v běžných hodinách, formou zážitkové pedagogiky při mimoškolních akcích a v rámci programů poskytovaných třetí stranou. Třídnické hodiny nejsou součástí učebního plánu, do rozvrhu jsou zařazovány nahodile dle aktuální situace a potřeby.

Zákonní zástupci jsou o prospěchu a chování žáků informováni průběžně prostřednictvím žákovské knížky, na třídních schůzkách a při osobních jednáních. Včasná informovanost umožňuje škole řešit případné vzdělávací a výchovné problémy bez zbytečného odkladu.

K průběžnému hodnocení žáků běžných tříd využívá škola běžné evaluační nástroje založené na pozorování a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení. Kritéria hodnocení včetně stanoveného minimálního počtu známek v závislosti na hodinové dotaci předmětu jsou formulována v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. K hodnocení škola používá klasifikační stupně.

Při hodnocení žáků ve speciálních třídách vyučující zohledňují druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav, individuální a věkové zvláštnosti s akcentem na kultivaci jeho osobnosti a rozvoj jeho schopností. Žáci při výuce využívají speciální pracovní sešity, které slouží jako sběrná portfolia a jsou jedním z podkladů pro hodnocení. V průběžném hodnocení žákových výkonů převažují kladná motivující hodnocení, jako jsou pochvala, uznání, povzbuzení, vyjádření kladného očekávání apod., a jsou zapisována známkami. Výsledky vzdělávání v předmětech stanovených učebním plánem vyučující hodnotí žáky na konci každého pololetí formalizovaným slovním hodnocením.

Ve školním roce 2022/2023 všichni žáci prospěli, z toho 29 žáků s vyznamenáním (11 žáků na 1. stupni a 18 žáků na 2. stupni). Ze zdravotních důvodů dva žáci speciální třídy opakovali ročník. Dvěma žákům ze speciálních tříd bylo povoleno prodloužení školní docházky. Za hrubé porušení školního řádu byla třem žákům (z toho 2 žáci na 1. stupni) snížena známka z chování.

Příprava žáků na jejich budoucí povolání je pro školu jednou z priorit. Pomáhá žákům a jejich zákonným zástupcům v rámci kariérového poradenství, aktivně využívá dny otevřených dveří a exkurze do škol i firem. Kariérová poradkyně vede pečlivou evidenci žáků přijatých ke střednímu vzdělávání, sleduje a vyhodnocuje úspěšnost absolventů v jejich dalším vzdělávání i profesní dráze. Absolventi běžných tříd nacházejí uplatnění v celé řadě učebních oborů kategorie „E“ a „H“ na středních odborných učilištích v okolních městech. Absolventi speciálních tříd jsou přijímáni do jednoletého nebo dvouletého oboru středního vzdělávání Praktická škola, nebo se stávají klienty poskytovatelů sociálních služeb.

Součástí edukačního procesu školy jsou realizace dalších aktivit v návaznosti na školní vzdělávací programy. Při nich dochází k prožitkovému učení, posilování vzájemných vztahů žáků a učitelů, zákonných zástupců ke škole a k učitelům. Patří k nim např. návštěvy divadla, knihovny a muzea, zeměpisné pořady, sportovní turnaje a soutěže. Soutěží či nesoutěžních přehlídek úrovně vyšší než školní se zúčastnilo 10 žáků.

Vzdělávání ve školní družině rozvíjí osobnostní stránku žáků formou cílených aktivit (např. dodržování tradičních svátků a zvyků). ŠD má přiměřeně časově rozvržené zájmové činnosti a čas na odpočinek, důležitou součástí je zařazení pohybových činností, vycházek, skupinové práce či osvětové činnosti (účast na kulturních akcích, výstavách apod.). Organizace ŠD naplňuje své zaměření deklarované ve školním vzdělávacím programu a zohledňuje možnosti všech účastníků zájmového vzdělávání. V rámci ŠD jsou nabízeny zájmové kroužky (např. kroužek vaření).

Závěry

Vývoj školy

- Od 19. 08. 2021 byl jmenován do funkce nový ředitel školy.
- Od poslední inspekční činnosti došlo k navýšení celkového počtu žáků o 84 % (z 50 žáků na 92 žáky).
- Výrazně se zlepšily materiální podmínky školy.

Silné stránky

Základní škola

- Vstřícná a respektující komunikace všech aktérů vzdělávání, cílené vedení žáků k sounáležitosti se školou. (1.3)
- Vzájemná nadstandardní spolupráce s vnějšími partnery. (1.5)
- Promyšlené plánování a organizace výuky, účelné a efektivní zapojení asistentů pedagoga ve speciálních třídách. (3.3)
- Příkladná individualizace vzdělávání, diferenciací a gradace nároků, zajištění maximální poskytování podpory pro rozvoj kognitivních i sociálních dovedností všech žáků speciálních tříd. (6.2)

Školní družina

- Kvalitní a různorodá nabídka činností zájmového vzdělávání ve školní družině, účelné využití jejího materiálního vybavení, příznivý rozvoj specifický zájmů a dovedností žáků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Minimální míra využití digitálních technologií, sebehodnocení a sebereflexe v průběhu vzdělávacích procesů v běžných třídách. (4.2)
- Využívání méně pestrých metod a forem výuky v běžných třídách. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat stanovení výchovně vzdělávacího cíle a jeho vyhodnocení jako součást výuky.
- Ve větší míře využívat sebehodnocení a sebereflexi ve výuce.
- K podpoře učení využívat pestré formy uspořádání výuky.
- Ve větší míře do výuky zapojit digitální technologie.

Příklady inspirativní praxe

- Výchovná poradkyně realizuje besedy, při kterých absolventi školy předávají vycházejícím žákům vlastní zkušenosti ze svého studijního oboru či profese.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina přijata usnesením č. 277/2017 Zastupitelstva města Turnov dne 29. června 2017, s účinností od 1. 7. 2017
2. Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 16. 6. 2021, s účinností od 1. 8. 2021
3. Rozhodnutí č.j. MSMT-29440/2022-3 ze dne 3. 11. 2022 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2023- kapacita školy 100
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 11. 2023
5. Koncepce rozvoje školy
6. Školní řád ze dne 5. 10. 2022 č.j. ŘŠ 6/2022, účinný od 5. 10. 2022
7. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (příloha školního řádu) ze dne 29. 8. 2014 platná ve školním roce 2023/2024
8. Řád školní družiny ze dne 20. 1. 2022, účinný od 20. 1. 2022
9. Třídní knihy v listinné podobě vedené k datu inspekční činnosti (vzorek)
10. Záznamy z pedagogické rady vedené k datu inspekční činnosti (vzorek)
11. Rozvrhy vyučovacích hodin za školní rok 2023/2024
12. Kontrolní a hospitační činnost vedení školy vedené k datu inspekční činnosti
13. Výroční zpráva a činnosti školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
14. Vlastní hodnocení organizace za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
15. Souhrnná dokumentace vztahující se k zájmovému vzdělávání ve ŠD
16. Souhrnná dokumentace k hodnocení poradenských služeb
17. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
18. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy
19. Personální dokumentace
20. Webové stránky školy www.zvsturnov.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Netušilová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

6. 12. 2023